

PROJEKT INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

„Na wyspach Bergamutach ”

Autorki: mgr Agata Soldańska
mgr Katarzyna Wróblewska

Założenia ogólne:

Założeniem innowacji jest wzbogacenie programu nauczania o nowe treści i umiejętności związane z rozbudzeniem zainteresowań uczniów sztuką teatru. Mini - teatr to element pracy dydaktyczno - wychowawczej, umożliwiający stymulowanie aktywności pojedynczego dziecka poprzez wzmacnianie w nim poczucia własnej wartości.

Sama "zabawa w teatr" wyzwoli twórczą postawę wychowanków, ukształtuje w nich poczucie odpowiedzialności nie tylko za swoje dokonania, ale i efekty pracy całego zespołu. Dzieci nabiorą pewności siebie, będą się wspierać w nabywaniu nowych umiejętności. Edukacja teatralna pozwoli włączyć w aktywność dzieci akcenty plastyki, muzyki, tańca przez co stanie się miejscem interpretacji różnych dziedzin sztuki.

Innowacja ma charakter programowo-metodyczny i będzie prowadzona w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Żaganiu przez nauczycieli tej szkoły. Program ten będzie realizowany od września 2015, na zajęciach w ramach godzin określonych w art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela z dziećmi upośledzonymi w stopniu umiarkowanym i znacznym.

W związku z różnorodnością schorzeń, występujących wśród uczniów naszej szkoły (upośledzeniem umysłowym, zespołem Downa, autyzmem, dysfunkcjami słuchowymi, dysfunkcjami wzrokowymi, padaczką i nadpobudliwością psychoruchową), działania przedstawione w programie są odpowiednio dobrane do indywidualnych możliwości i potrzeb dzieci. Choć zajęcia w programie są różnorodne, wszystkie mają na celu stymulowanie wielu zmysłów, polegające na odbiorze wrażeń zmysłowych z otaczającego świata oraz własnego ciała. Aby wszystkie narządy zmysłów działały zgodnie i harmonijnie (co jest podstawą prawidłowej egzystencji i osiągnięcia sukcesów w życiu), muszą one przejść długą i skomplikowaną drogę, polegającą na stopniowym uczeniu się i wytwarzaniu, czyli integracji we wspólnej pracy.

Najważniejszym wymiarem podejmowanych działań innowacyjnych ma być wzbogacenie ucznia w takie wartości, jak wrażliwość, wyobraźnię, aktywność, kreatywność i otwartość. Zakłada się wykorzystanie: dramy, inscenizacji, różnorodnych form pracy nad lekturą, tekstem literackim oraz form plastyczno - muzycznych, przygotowanie przedstawień dla rodziców i młodzieży. Głównymi zasadami tej edukacji powinno być nauczenie młodych ludzi poszukiwania, dostrzegania i odkrywania wartości teatralnych, przeżywania różnego rodzaju doświadczeń, rozwijania humanistycznych motywacji wyborów opartych na własnych przemyśleniach i zdobytej wiedzy, przewidywania następstw podjętych decyzji,

przekazanie uczniom systemu wartości uniwersalnych, powszechnie uznanych w kulturze i tradycji.

Dzieci i młodzież z umiarkowaną i ze znaczną niepełnosprawnością intelektualną wykazują problemy z odzwierciedleniem otaczającej je rzeczywistości. Wolniej, niż u zdrowych rówieśników, przebiegają procesy myślenia, spostrzegania, koncentracji uwagi. Dominuje u nich uwaga mimowolna. Ponadto występują trudności w zapamiętywaniu, przechowywaniu, rozpoznawaniu i odtwarzaniu zapamiętywanych informacji, dlatego dobrą formą ćwiczeń jest pantomima. Podsumowaniem innowacji będzie wystawienie przedstawienia pt. „Chory kotek” Stanisława Jachowicza.

Zapoznanie z utworami oraz praca nad przedstawieniem dla dzieci poszerzy wiedzę uczniów oraz zachęci je do podejmowania wszelkich aktywności. Teatr jest miejscem, gdzie wszystko może się zdarzyć, gdzie rzeczywistość miesza się z fikcją. To tu, przez chwilę uczeń może być kimś innym, może spełnić swoje marzenia, zobaczyć swój problem z innej perspektywy, czy oswoić własne lęki. To miejsce, gdzie każdy uczy się współdziałania z innymi i odpowiedzialności za powierzoną sobie rolę. Wspólna praca, radość tworzenia, pokonywania trudności rodzi między uczestnikami więzi przyjaźni.

Cele innowacji:

- Umożliwienie częstego kontaktu ze sztuką teatralną, przygotowanie do odbioru dzieła literackiego, plastycznego i muzycznego,
- Rozwijanie indywidualnych zdolności, zainteresowań oraz aktywności twórczej,
- Zintegrowanie zespołu, stworzenie atmosfery akceptacji i zaufania, rozwijanie umiejętności pracy w zespole i odpowiedzialności,
- Pobudzanie do działań artystycznych, dostarczanie przeżyć emocjonalnych i estetycznych, umożliwienie prezentacji własnych dokonań, przygotowanie do występów teatralnych,
- Budowanie u ucznia poczucia własnej wartości,
- Wyrabianie nawyków i motywacji do świadomego uczestnictwa w kulturze,
- Stworzenie możliwości rozwoju uzdolnień teatralnych, plastycznych i wokalnych uczniów,
- Rozwijanie pozytywnych cech charakteru, takich jak: tolerancja, życzliwość, otwartość, szacunek, odpowiedzialność, pracowitość, rzetelność, pomysłowość.
- Budowanie więzi emocjonalnych z rówieśnikami i nauczycielem.

Innowacja jest przeznaczona dla uczniów, niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz ze sprzężeniami, w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. Większość tych uczniów samodzielnie nie czyta, ma zaburzenia mowy i koncentracji uwagi, dlatego potrzebne są zajęcia, które przybliżą lekturę i pozwolą przyswoić treści związane z literaturą dla dzieci (wierszykami, bajkami, baśniami). Różne metody wykorzystywane przez nauczycieli wspomogą proces koncentracji, większego skupienia się, kojarzenia oraz relaksacji.

Podczas zajęć uczniowie będą zapoznawali się z baśniami (czytanie, słuchanie, oglądanie ekranizacji znanych baśni, odtwarzanie z płyt). Po wysłuchaniu tekstu literackiego przewidziane są zajęcia plastyczne, podczas których uczestnicy zajęć będą mieli możliwość w twórczy sposób przedstawić swoje odczucia związane z tekstami. Przewidziane są również spotkania w bibliotece szkolnej w celu zapewnienia bezpośredniego kontaktu z książką. Podsumowaniem innowacji będzie przygotowanie przez uczniów inscenizacji wybranego wiersza i zaprezentowanie go społeczności szkolnej.

Spodziewane efekty

Zakłada się, że po semestrze pracy na zajęciach uczeń będzie :

- rozróżniał najprostsze formy teatralne: teatr cieni, lalki, żywego planu, jednego aktora, opera, balet, operetka, pantomima,
- prawidłowo nazywał poszczególne części teatru oraz stanowisk pracy ludzi współtworzących spektakl,
- kojarzył polskich autorów wierszy,
- zgodnie współpracował w grupie, wykazywał postawę koleżeńskiej życzliwości, tworzył atmosferę zaufania i bezpieczeństwa,
- określał nastrój muzyki, szukał podkładu muzycznego podkreślającego klimat spektaklu,
- poruszał się po całej scenie oraz wykorzystywał jej możliwość w budowaniu roli,
- umiejętnie wyrażał emocje i uczucia za pomocą gestu, ruchu i mimiki, panował nad własnymi emocjami.

Harmonogram działań:

1. Utworzenie zespołu uczniów, którzy będą uczestnikami innowacji.
2. Opracowanie planu pracy i skompletowanie pomocy dydaktycznych do zajęć.

3. Zapoznanie uczniów i rodziców z planem działań.
4. Prowadzenie przedsięwzięć związanych z wdrażaniem innowacji.
5. Ewaluacja działań.

Struktura organizacyjna innowacji:

Realizatorami niniejszej innowacji będą autorki, pracujące z młodzieżą uczęszczającą do Gimnazjum Specjalnego i Szkoły Przysposabiającej do Pracy, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Czas trwania innowacji:

Czas trwania innowacji przewidziany jest na I semestr roku szkolnego 2015/2016, dwie godziny tygodniowo w ramach zajęć pozalekcyjnych dla uczniów.

Dla prowadzących będą to dwie godziny tygodniowo przewidziane Ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy -Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 1, poz.1, art.42, ust.2 z dnia 21 listopada 2008 r.).

Innowacja nie wymaga nakładów finansowych.

Ewaluacja:

Ewaluacji będzie podlegać:

- praktyczność i użyteczność, to znaczy w jakim stopniu uczniowie zostaną wyposażeni w wiadomości i umiejętności, które będą stosować w życiu codziennym (przedstawienie końcowe), uznanie widowni jest najlepszą oceną wysiłku za trud włożony w przygotowanie inscenizacji,
- atrakcyjność programu dla uczniów,
- skuteczność zastosowanych metod i form pracy.

Narzędzia badawcze: ankiety dla uczniów, zadania kierowane do uczniów (umiejętności praktyczne), wywiady - opinie uczestników innowacji.